

การยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ
โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*

Enhancing the quality of learners by creating A Model of Professional
Learning Community of Satee Wat Mahapruttaram Girls' School under the
Royal Patronage of her Majesty the Queen under The Secondary Education
Service Area Office 2

อาลัย พรหมชนะ

Alai Phromchana

โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

Surasakmontree School, Thailand.

Corresponding Author's Email: alai25112505@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2. สร้างรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน 3. ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน และ 4. ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จำนวน 69 ตัวแปร สามารถกำหนดเป็น 8 องค์ประกอบและตั้งชื่อองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ จำนวน 11 ตัวแปร 2) การมีส่วนร่วม รวมพลังของทีม จำนวน 16 ตัวแปร 3) การเป็นผู้นำร่วม จำนวน 23 ตัวแปร 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน จำนวน 4 ตัวแปร 5) การกำหนดโครงสร้างการบริหารชุมชน จำนวน 3 ตัวแปร 6) การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร จำนวน 5 ตัวแปร 7) การติดตามผลความสำเร็จ จำนวน 3 ตัวแปร 8) การรายงานผลลัพธ์การบริหารชุมชน จำนวน 4 ตัวแปร 2. รูปแบบและแนวทางการปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ และผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นพ้องต้องกันว่ารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีความเหมาะสม 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของ นักเรียนระดับชั้น

*Received March 4, 2021; Revised April 7, 2021; Accepted April 21, 2021

มัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้สูงขึ้น และมีคะแนนของผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ดีขึ้น และนักเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ 4. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นไปได้ ตามลำดับ

คำสำคัญ: รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ; คุณภาพผู้เรียน; องค์ประกอบ

Abstract

The purposes of this research were to: (1) to study composition the professional learning community, (2) to develop and practice a model of the professional learning community for improving students' quality, (3) study the results of the implementation of a model of the professional learning community for improving students' quality, and (4) evaluate a model of the professional learning community for improving students' quality.

The findings were as follows: 1. The professional learning community comprised 8 factors and 69 variables and name the element were as follows: 1) learning for professional development 11 variables 2) participation unite team power 16 variables, 3) co-leadership 23 variables, 4) shared vision 4 variables, 5) setting the community administrative structure 3 variables, 6) begin a caring community 5 variables, 7) supervision of success 3 variables, and 8) reporting community management result 4 variables. 2. The model of the professional learning community for improving students' quality comprised 8 factors were as follows. The results of the examination of the suitability of the model found that all experts have agreed that the model of the professional learning community for improving students' quality of Satee Wat Mahapruttaram Girls' School under the Royal Patronage of her Majesty the Queen under The Secondary Education Service Area Office 2 were appropriate. 3. Trial results a model of the professional learning community for improving students' quality shown that learning achievements of secondary 1-6 students in 8 department subjects were increased all levels. Students had the average score of national basic test (O-NET) results were increased and students receive prizes in provincial competitions Educational Area Level and country level. 4. The overall of the model of the professional learning community for improving students' quality was at the high level, when it was considered, each aspect found that all aspects were

at the high level. The descending order was as follows: the utility, the propriety, the accuracy, and the feasibility.

Keywords: Professional learning community model; Learner quality; Composition

บทนำ

ปัจจุบันครูและบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้และสมรรถนะ เพื่อให้เป็นผู้ที่สามารถขับเคลื่อนกระบวนการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ จริงจ้ง (Office of the National Education Commission, 2002) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยมีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่า การที่ครูมีความรู้ทักษะที่เหมาะสม รวมถึงการเตรียมครูใหม่ให้มีสมรรถนะที่ดีย่อมส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (Darling Hammond, 1999 And Brookfield, Stephen, 1995) โดยแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมความเป็นมืออาชีพดังกล่าว คือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เนื่องจากแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพนี้นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะการปฏิรูปการศึกษาสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจะเป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ มีคุณค่า มีเป้าหมาย และมีภารกิจร่วมกัน มีการดำเนินการเป็นทีม โดยครูเป็นผู้นำร่วมกันผลัดกันเป็นผู้นำและผู้ตามโดยมีผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุน เพื่อร่วมเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา การจัดการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (Chuchart, 2017)

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบสามของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ในปี พ.ศ. 2555 โดยนำจุดที่ควรพัฒนาที่คณะกรรมการให้ความเห็นไว้ 3 ประเด็น คือ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศและสุขศึกษาและพลศึกษา 2) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ให้มีศักยภาพ 3) นำผลการประเมินครูไปพัฒนาครูแต่ละคนอย่างเป็นระบบ รวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธี การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ด้านผลการจัดการศึกษา คือ 1) สถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ให้เต็มศักยภาพ 2) สถานศึกษาควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศและสุขศึกษาและพลศึกษาให้สูงขึ้นด้วยการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ และ 3) ควรเพิ่มกิจกรรมที่เน้นเชิงปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดผลงานนักเรียนทั่วถึงทุกระดับชั้นโดยจัดประกวดผลงานนักเรียน และในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ 1) สถานศึกษาควรนำผลการประเมินไปพัฒนา

ครูรายบุคคลอย่างเป็นระบบ 2) ครูควรลดการถ่ายทอดวิชา ให้นักเรียนมีบทบาทร่วมในการเรียนรู้และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3) ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองโดยเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และนำผลการประเมินไปพัฒนาตนเอง จากจุดที่ควรพัฒนามวมถึงข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น เป็นเหตุปัจจัยให้ผู้วิจัยสนใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นวิชาหลักในโครงสร้างของหลักสูตรและเมื่อนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษา 2560 มาประกอบการพิจารณาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาต่างประเทศมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ต้องให้ความช่วยเหลือครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งรักษามาตรฐานในวิชาอื่นให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อบรรยากาศในการทำงานของครู เช่น เกิดช่องว่างระหว่างวัยของการทำงานจากข้าราชการครูอาวุโสใกล้เกษียณกับข้าราชการครูบรรจุใหม่ (Office of Nation Education Standards and Quality Assessment (Public Organisation), 2012)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัย จึงได้เลือกแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ สำหรับครูผู้สอน ทั้งนี้เพื่อให้ครูผู้สอนมีการรวมตัวกันเพื่อ ทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพ และ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระและส่งเสริมให้โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีศักยภาพของชุมชน มีกิจกรรมที่เน้นเชิงปฏิบัติ (Active learning) ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดผลงานนักเรียนทั่วถึงทุกระดับชั้น และทุกรายวิชา โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเองและนำผลการประเมินไปพัฒนาตนเอง ครูลดบทบาทตนเองให้นักเรียนมีบทบาทร่วมในการเรียนรู้และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการพัฒนาครูรายบุคคลอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงศึกษาองค์ประกอบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เพื่อสร้างรูปแบบและแนวทางปฏิบัติของชุมชน พร้อมทั้งศึกษาและประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
3. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
4. เพื่อประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีการวิจัย 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขตเนื้อหาและองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการศึกษาเอกสารของ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2551) ณรงค์ฤทธิ์ อินทนาม (2553) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2554) วิจารย์ พานิช (2555) ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2558) ฐานัฐ อุดมศรี (2558) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (2558) วาสนา ทองทวีโยยศ (2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) Westheimer (1999) อ้างถึงใน Stoll et al, 2003) Senge (1990) Hord (1997) และ DuFour & Eaker (1998) และคนอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง/แหล่งข้อมูล

1.2.1 ขอบเขตแหล่งข้อมูล

1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 2 คน

1.2.2 ขอบเขตด้านประชากร

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 124 คน

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มาสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และสร้างคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 5 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

2.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีความเหมาะสม

2.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในสร้างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 และคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการประชุมปฏิบัติการ การนิเทศครูผู้สอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 124 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 2,053 คน

3.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

3.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ก่อนและหลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์

3.3.2 ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์

3.3.3 ผลงานนักเรียนด้านความสามารถทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้ศึกษาและจัดทำคู่มือการใช้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และกำหนดระยะเวลาในการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในปีการศึกษา 2561

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 124 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 15 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2,053 คน

4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในปีการศึกษา 2561

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากนักการศึกษา 13 คน พบว่า วิเคราะห์ตัวแปรที่สอดคล้องกันกับนักวิชาการได้ 22 ตัวแปร และผลการวิเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า วิเคราะห์ตัวแปรที่สอดคล้องกันกับนักวิชาการได้ 16 ตัวแปร และ ผลการวิเคราะห์ตัวแปรจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่า วิเคราะห์ตัวแปรที่สอดคล้องกันได้ 49 ตัวแปร และ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม:ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 65.32และเพศชาย จำนวน 43

คน คิดเป็นร้อยละ 34.68 ด้านอายุผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 37.57 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31–40 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 28.18 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.41 และอายุต่ำกว่า 31 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.84 ตามลำดับ ด้านระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 29.83 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 70.17 รวมถึงผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในภาพรวม ตัวแปรที่ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.70 ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด-ต่ำสุด ของระดับมาก อยู่ระหว่าง 3.51 – 4.14 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.45 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด-ต่ำสุดของระดับปานกลางอยู่ระหว่าง 3.38 – 3.49 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระหว่าง 1.12– 1.39 และมีผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การทดสอบ ค่า MSA ตามวิธีของ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ .863 แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 74 ตัวแปรของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นั้นเป็นจำนวนข้อมูลที่มีความเพียงพอและมีความเหมาะสม สามารถใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ระดับดีมาก ทั้งนี้เพราะว่าค่า KMO มีค่ามากกว่า .05 และเข้าใกล้ 1 และเมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งพบในลักษณะเดียวกัน คือ ค่า Chi-Square เท่ากับ 17832.315 ค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 ซึ่งแสดงว่า ค่าเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้ง 74 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทำให้สามารถนำข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้

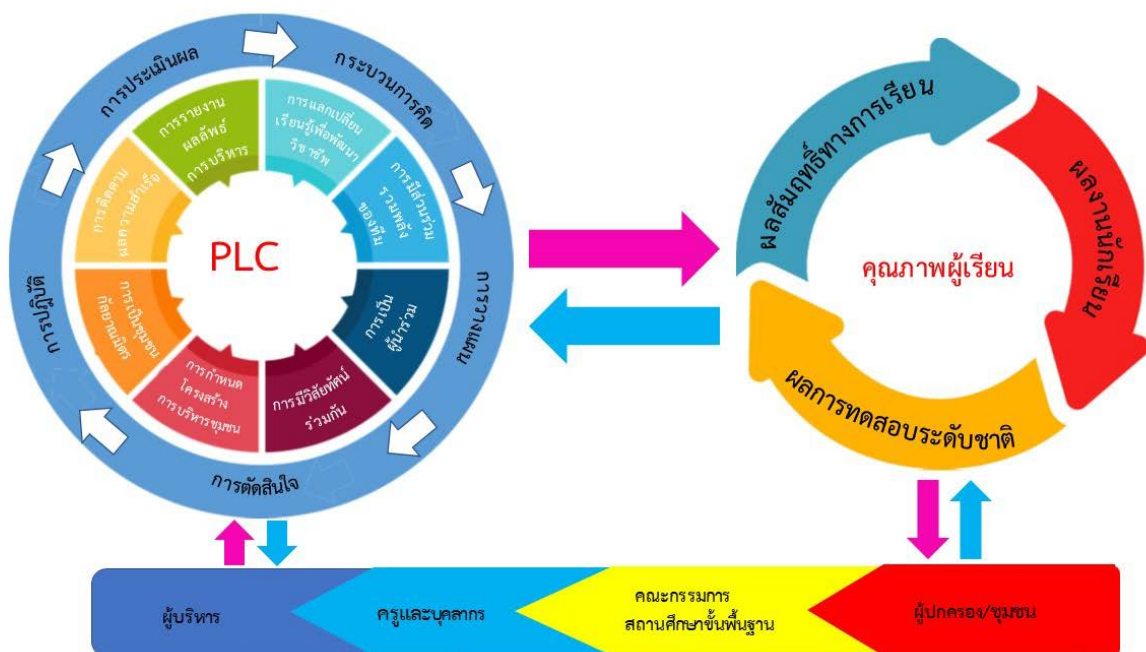
วัตถุประสงค์ที่ 2 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน จำนวน 69 ตัวแปรสามารถกำหนดเป็น 8 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม รวมพลังของทีม องค์ประกอบที่ 3 การเป็นผู้นำร่วม องค์ประกอบที่ 4 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน องค์ประกอบที่ 5 การกำหนดโครงสร้างการบริหารชุมชน องค์ประกอบที่ 6 การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร องค์ประกอบที่ 7 การติดตามผลความสำเร็จ องค์ประกอบที่ 8 การรายงานผลลัพธ์การบริหารชุมชน รวมถึงมีผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นพ้องต้องกัน โดยมีความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีความเหมาะสม โดยที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำมาปรับปรุงแก้ไขสู่การมีรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบที่มีความชัดเจนมากขึ้น และมีความเหมาะสม

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 หลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ปีที่ 1-6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.41 และผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งระดับจังหวัด เขตพื้นที่ และประเทศและผลงานนักเรียนด้านความสามารถทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลังจากการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ในงานมหกรรมความสามารถทางศิลปหัตถกรรม วิชาการ และเทคโนโลยีของนักเรียน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ครั้งที่ 68 ประจำปีการศึกษา 2561 โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้นำตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขัน และได้รับเหรียญรางวัลดังนี้ ได้เหรียญทอง 35 เหรียญ เหรียญเงิน 37 เหรียญ เหรียญทองแดง 17 เหรียญ และเป็นตัวแทนเข้าร่วมแข่งขันระดับภาค 2 รายการ รวมถึงความสำเร็จที่เกิดจากการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอก รับรองความสำเร็จของครูและนักเรียน

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.09 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 และมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

องค์ประกอบที่ 1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารการเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพ หลักการสร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการจัดเก็บและการนำมาใช้ขององค์ความรู้ที่ดี การประชุมหาทางออกเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การแบ่งปันบทเรียนออนไลน์สู่การปฏิบัติ เน้นหลักการ สื่อสารแบบสองทางเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกื้อกูลระหว่างกัน การสนับสนุนการเรียนรู้ของกลุ่ม และบุคคลอย่างเท่าเทียมกัน การปรึกษาหารือพูดคุยในประเด็นของการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แนวคิดและข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยมาปรับเปลี่ยนแก้ปัญหาและตอบโจทย์ความต้องการของนักเรียน การส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศ การพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วม รวมพลังของทีม ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหาร ร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมตัดสินใจ และร่วมประเมินผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงาน วางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล มีการเรียนรู้ของทีม ประสานความร่วมมือในกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ที่มีวัตถุประสงค์ที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกันในการเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกัน ส่งเสริมการยอมรับและความเชื่อถือไว้วางใจในการทำงานร่วมกัน ทำงานแบบร่วมมือรวมพลังช่วยเหลือเกื้อกูลกันของทุกคนในการเรียนรู้และสร้างสรรค์การปฏิบัติงาน เรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ความรู้ สร้างความตระหนักร่วมกันเพื่อมุ่งสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างทีมและเครือข่ายการเรียนรู้ทีมงานร่วมแรงร่วมใจ หรือร่วมมือร่วมพลัง แสวงหาความรู้ทางวิชาชีพร่วมกันและมีการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของงานบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และมีแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 3 การเป็นผู้นำร่วม ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารจัดการชุมชนที่ดี ประยุกต์ใช้ความรู้ คิดอย่างเป็นระบบ ควบคุมเกณฑ์มาตรฐานการเป็นผู้นำที่ดี สนับสนุนและการแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ ให้อิสระแก่ครูในการพัฒนาความเป็นผู้นำของตนเองและวางแผน ประยุกต์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ มีความรอบรู้แห่งตน รวบรวมความคิดสร้างสรรค์ สร้างความสัมพันธ์ มีความมุ่งมั่นแห่งตน ร่วมเป็นผู้นำ มีทักษะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการสื่อสารที่ดี สนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน กระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพความเป็นผู้นำที่สนับสนุนและแบ่งปัน ผู้นำทางนวัตกรรมและการวิจัย ความมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักการมีผู้นำที่ดีมีทักษะการคิด การคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา รูปแบบความคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง มีความสนใจ เป็นผู้นำในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความคิดสร้างสรรค์แบบกลุ่ม

องค์ประกอบที่ 4 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนสร้างวิสัยทัศน์ร่วมการสร้างภาพความเชื่อมโยงและทิศทางร่วมไปสู่โรงเรียนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสร้างค่านิยมและเป้าหมายร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 5 การกำหนดโครงสร้างการบริหารชุมชน ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้างสนับสนุนชุมชนเงื่อนไขที่ช่วยผดุงความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสนับสนุนปัจจัยแวดล้อมในเชิงบวกทั้งภายในและภายนอก

องค์ประกอบที่ 6 การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร ประกอบด้วย การเป็นชุมชนกัลยาณมิตรต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร มีหลักการมีกรรมกรชุมชนที่มีจริยธรรมและมีการบริหารจัดการชุมชนที่ดี การมีวัฒนธรรมร่วมมือกันที่เน้นไปที่การเรียนรู้ และวัฒนธรรมความร่วมมือเพื่อเป้าหมายทางการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 7 การติดตามผลความสำเร็จ ประกอบด้วย ติดตามผลจากการลงมือทำและเรียนรู้จากการปฏิบัติ ติดตามผลจากการรวบรวมการค้นหา การปฏิบัติที่ดีที่สุด และสภาพปัจจุบัน หลักการสร้างเครือข่ายและการติดตามผล

องค์ประกอบที่ 8 การรายงานผลลัพธ์การบริหารชุมชน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานแบบมุ่งผลลัพธ์ การเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน การปฏิบัติที่มุ่งผลลัพธ์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู การกำหนดความผูกพันต่อเนื่องที่มุ่งการตรวจสอบผลลัพธ์

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มีการนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเข้ามาใช้ในโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในช่วงระยะแรกของการนำมาใช้ เป็นมิติใหม่ของการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมของครู เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนวิชาชีพครูที่เหมาะสมกับยุคสมัย ประกอบกับสถานะที่บุคลากรในโรงเรียนมีข้าราชการครูอาวุโสใกล้เคียงกับข้าราชการครูบรรจุใหม่ซึ่งเกิดช่องว่างระหว่างวัยมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนน้อย การศึกษาองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู และลดช่องว่างระหว่างวัย โดยใช้องค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ ในระยะเริ่มต้นการศึกษา ดังนั้น องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงควรมีความสอดคล้องกับบริบทชุมชนและบริบทของสถานศึกษาและใน 8 องค์ประกอบดังกล่าวนี้ถือว่ามีครอบคลุมภารกิจและเป้าหมายสำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาให้เป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (Vichan, 2011) ได้นำเสนอองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ประกอบด้วย 1) ทีมร่วมแรงร่วมใจ 2) ภาวะผู้นำร่วม 3) การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพ 4) ชุมชนกัลยาณมิตรมีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ 5) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

2. การสร้างและรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบ พร้อมทั้งปรึกษาผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการสร้างและพัฒนารูปแบบ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม รวมพลังของทีมแสดงออกต่อกันในการเป็นผู้นำร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เกิดเป็นบทบาทตามโครงสร้างจึงกำหนดเป็นโครงสร้างของการบริหารชุมชน ที่เป็นชุมชนกัลยาณมิตร เอื้ออาทรต่อกัน แบ่งปันประสบการณ์ ฝ่าติตตามความสำเร็จของกันและกัน ยินดีในความสำเร็จร่วมกัน รายงานผลลัพธ์การบริหารชุมชนด้วยความตั้งใจ จึงเป็นความร้อยเรียงที่เกิดจากผลของการปฏิบัติตามองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ ทั้งนี้การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นจะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการดำเนินงานจริงใน ยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบเพื่อหาความเที่ยงตรงของรูปแบบโดยขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ พร้อมทั้งปรึกษาผู้เชี่ยวชาญว่าคู่มือการใช้รูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒารามในพระบรมราชินูปถัมภ์ใช้กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ และเชิงปริมาณ โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการดำเนินงานจริงในยุคปัจจุบัน ดังนั้นจึงต้องผ่านการประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมของรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิมชาติ เมฆแดง (Chalermchat, 2015) ผลการวิจัยพบว่า ผลการรูปแบบมีความเหมาะสม

3. หลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยทั้งระดับจังหวัด เขตพื้นที่ และประเทศ และนักเรียนมีผลงานดีเด่นและได้รับรางวัลหลายรางวัล รวมถึงความสำเร็จที่เกิดจากการส่งนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอก รับรองความสำเร็จของครูและนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนสามารถดำเนินการตามรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เป็นตามเป้าหมายของโรงเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทางของรูปแบบ รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดี ส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามองค์ประกอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น คะแนนผลการทดสอบระดับชาติ O-NET สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปองทิพย์ เทพอารีย์ (Pongthip, 2014)

4. รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาพัฒนารูปแบบ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของ การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการดำเนินงานจริงในยุค ปัจจุบัน ซึ่งรูปแบบที่ได้นั้นสามารถพัฒนาเพื่อย่อยทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโดยใช้สื่อที่ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น และกระชับถูกต้อง สามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้ช่วยให้ตนเองและคนอื่น เข้าใจได้ชัดเจนขึ้น โดยการพิจารณาถึงความถูกต้องและสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ บริบทของโรงเรียน และความสอดคล้องภายในองค์ประกอบแต่ละด้าน พิจารณาจากความครอบคลุมองค์ประกอบ การใช้ถ้อยคำ สำนวน การจัดกลุ่มหรือลำดับของเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมกับสถานการณ์ พิจารณาถึงความสามารถ ในการนำไปสู่การปฏิบัติ การมีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติให้สำเร็จได้ ภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการ มีระเบียบกฎหมายที่เอื้อให้สามารถปฏิบัติตามข้อเสนอดังกล่าวได้ พิจารณาจากผลดีที่จะเกิดขึ้นต่อโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโรงเรียน ดังนั้น จึงต้องผ่านการ ประเมินคุณภาพของรูปแบบในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล พิมพ์สอน (Surapol,2014)

สรุป

การพัฒนา รูปแบบ และอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของการบริหารจัดการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วม รวมพลังของทีมแสดงออกต่อการเป็นผู้นำร่วมกัน กำหนด วิสัยทัศน์ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เกิดเป็นบทบาทตามโครงสร้างจึงกำหนดเป็นโครงสร้างของการบริหารชุมชน ที่เป็นชุมชนกัลยาณมิตร เอื้ออาทรต่อกัน แบ่งปันประสบการณ์ เผื่อติดตามความสำเร็จของกันและกัน ยินดีใน ความสำเร็จร่วมกัน รายงานผลลัพธ์การบริหารชุมชนด้วยความตั้งใจ จึงเป็นความร้อยเรียงที่เกิดจากผลของ การปฏิบัติตามองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบ ทั้งนี้การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นจะเป็นข้อมูลเชิง ประจักษ์ โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบส่วนการ ตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในการ ดำเนินงานจริงใน ยุคปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาคู่่มือการใช้รูปแบบเพื่อหาความเที่ยงตรงของรูปแบบโดย ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ พร้อมทั้งปรึกษาผู้เชี่ยวชาญว่า คู่่มือการใช้รูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ต่าง ๆ ของการบริหารจัดการชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒารามในพระบรมราชินูปถัมภ์ใช้กระบวนการเทียบเคียง สมรรถนะ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิง คุณลักษณะ และเชิงปริมาณ โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ ตรวจสอบส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้ในการดำเนินงานจริงในยุคปัจจุบัน ดังนั้นจึงต้องผ่านการประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมของ รูปแบบ

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ไปใช้ ผู้นำไปใช้ควรศึกษารายละเอียดของรูปแบบฯ จากคู่มือการใช้รูปแบบฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียดในทุกประเด็น เนื้อหาก่อนนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

1.2 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่สร้างขึ้นในครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้ให้ประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน ครู นักเรียน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแต่ละภาคส่วนมีบทบาทสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่สร้างขึ้นสามารถนำไปพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดอื่นที่มีบริบทใกล้เคียงกันได้

1.4 ผู้บริหารควรมีการเสริมแรง สร้างขวัญและกำลังใจ เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพ ทั้งนี้อาจเป็นไปในรูปแบบของการให้มีโอกาสในการศึกษาต่อหรือเข้ารับการศึกษาอบรมตามโอกาสอันควร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยควรมีการทำวิจัยหาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

2.2 ผู้วิจัยควรมีการทำวิจัยเชิงสถิติเกี่ยวกับปัจจัยการพัฒนากิจการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่ส่งผลต่อเป้าหมายของการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมาย

References

- Ministry of Education. (2008). *Handbook of basic educational institution administration as a juristic person*. Bangkok: SVG.
- Chalermchart M. (2015). *Guidelines for developing a learning community of private educational institutions*. (Master's Thesis). Educational Administration Branch, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. Nakhon Si Thammarat.

- Chuchat P. (2015). *Professional learning community*. Bangkok: PTA
- Vijay P. (2011). *Way to create learning for students in the 21st century*. Bangkok: Tathata Plumbing Co., Ltd.
- Pongthip T. (2014). Development of a professional learning community for primary school teachers. *Silpakorn Education and Research Journal*. 6(2), 284-296.
- Surapon P. (2014). *Strategies for Developing the Quality of Learners of Schools Under the Secondary Education Service Area Office 41*. (Doctoral Dissertation). Kamphaeng Phet Rajabhat University. Kamphaeng Phet.
- Darling-Hammond. (1999). How Teacher Education Matters. *Journal of Teacher Education*. 51(3), 166-173.
- Brookfield, Stephen. (1995). *Becoming a critically reflective teacher*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.